

НОВИЙ КУРС • WWW.NEWROUTE.ORG.UA
НАНМ УКРАЇНИ • WWW.NEWROUTE.ORG.UA/NANMU
ISCU «PROTON GLOBAL» • WWW.NEWROUTE.ORG.UA/PROTON

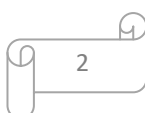


ISBN 978-617-7886-62-3
DOI: 10.61718/mon202512

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

Монографія

Харків • СГ НТМ «Новий курс» • 2025



УДК 001:1
С70

Соціально-гуманітарні дослідження: теоретичні основи та прикладні аспекти: моногр. –
Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. – 227 с.

ISBN 978-617-7886-62-3
DOI: 10.61718/mon202512

Рецензенти

Штулер Ірина Юрївна, доктор економічних наук, професор,
перший проректор ВНЗ «Національна академія управління»

Погоріла Світлана Григорівна, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри славистичної філології, педагогіки і методики викладання
Білоцерківського національного аграрного університету

Гетьман Ірина Анатоліївна, кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних інформаційних технологій
Донбаської державної машинобудівної академії

Харченко Артем Вікторович, кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін
Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського

Рекомендовано до друку Вченою радою наукової установи Соціально-гуманітарна
науково-творча майстерня «Новий курс» (протокол № 12мн-2025 від 28.12.2025)

Видавець СГ НТМ «Новий курс» – діяльність у науковій, видавничій, освітній, творчій,
Інформаційній сфері з 1989 року. Свідectво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 8013 від 22.11.2023. Зареєстровано у Global Register of Publishers.
Зареєстровано у Crossref із власним префіксом 10.61718

Монографія присвячена актуальним питанням розвитку сучасного суспільства. Монографія буде корисною
науковцям, викладачам, здобувачам освіти, а також широкому колу осіб, які цікавляться питаннями розвитку
сучасної науки та практики. Монографія оприлюднюється за результатами проведення науково-практичної
конференції «Трансформація світу: минуле, сьогодення, майбутнє». За результатами проведення конференції та
оприлюднення рукописів автори отримують електронні сертифікати. Сертифікати оприлюднюються на сайті
видавця (згідно Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників,
затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800).

© СГ НТМ «Новий курс», 2025
© Автори, 2025

Опубліковано на основі ліцензії Creative Commons Attribution License.



Зміст

	Стор.
Передмова	... 7
Розділ перший	
Освітні, культурно-мистецькі, спортивно-оздоровчі та соціальні аспекти	... 8
1.1. <i>Михалюк Ілона Михайлівна, Михалюк Алла Михайлівна</i> Практичні рекомендації щодо оптимізації мотивації здобувачів вищої освіти у контексті змішаного освітнього процесу	... 8
1.2. <i>Мороз Данило-Остан, Кащуба Оксана Мирославівна</i> Особливості формування архітектури реабілітаційних центрів з використанням анімалотерапії	... 12
1.3. <i>Соломашенко Наталія Василівна, Федорів Ярослава Романівна</i> Етичні виклики роботи зі студентами з травматичним досвідом: гуманітарний вимір	... 17
1.4. <i>Піроженко Ірина Дмитрівна, Сем'яків Ірина Вадимівна, Федорів Марія Любомирівна</i> Етичні виміри освітнього процесу в умовах травматичного досвіду: концепція двосторонньої психологічної безпеки студента та викладача	... 23
1.5. <i>Довбенко Тетяна Володимирівна</i> Сучасні підходи до змішаного та інтерактивного навчання	... 28
1.6. <i>Смук Оксана Тарасівна, Козубовський Максим Ростиславович</i> Особливості соціально-педагогічної роботи з неповнолітніми групи ризику в дитячих заміських таборах США	... 35
Розділ другий	
Історико-філософська, філологічна та літературознавча специфіка	... 45
2.1. <i>Perminova Vladtslava Anatoliivna, Shenderuk Olena Borysivna, Lytvyn Svitlana Volodymyrivna, Sikaliuk Angela Ivanivna</i> Genre competence in Master's academic writing: genealogy, deconstruction, and theoretical reconstruction of the epistemic genre	... 45
2.2. <i>Сафонова Наталія Анатоліївна</i> Соціолінгвістика художнього тексту: теоретичні основи та сучасні підходи	... 52
Розділ третій	
Культурологія	... 61
3.1. <i>Плецан Христина Василівна</i> Розвиток культурного розмаїття креативних індустрій до, під час і у післявоєнній відбудові України	... 61
Розділ четвертий	
Особливості розвитку бізнесу, адміністрування, юриспруденції та соціальних наук	... 91
4.1. <i>Гавриленко Наталія Вікторівна</i> Війна, податки, бізнес, підприємництво. Альтернативні рішення: як збалансувати бюджет розумно	... 91
4.2. <i>Леськів Тарас Сергійович</i> Роль онлайн-сервісів у модернізації системи надання публічних послуг в Україні	... 109
4.3. <i>Білик Олена Іванівна</i> Система інтелектуального управління ризиками та безпекою публічної служби	... 114
4.4. <i>Ціватий Вячеслав Григорович</i> Дипломатія та міжнародні відносини в умовах соціально-гуманітарних трансформацій: особливості національної ідентичності й парадигми розвитку сучасного соціуму (історико-ретроспективний, кроскультуральний, протокольно-етикетний і зовнішньополітичний дискурси)	... 118

Розділ перший

Освітні, культурно-мистецькі, спортивно-оздоровчі та соціальні аспекти

Михалюк Ілона Михайлівна

Кандидат біологічних наук, доцент

ORCID: 0000-0002-6455-0015

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія

Михалюк Алла Михайлівна

Кандидат педагогічних наук, доцент

ORCID: 0000-0003-0452-1260

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

1.1. Практичні рекомендації щодо оптимізації мотивації здобувачів вищої освіти у контексті змішаного освітнього процесу

Дослідження присвячено аналізу теоретичних і прикладних аспектів оптимізації мотивації здобувачів вищої освіти у змішаному форматі навчання. Визначено особливості мотиваційної динаміки студентської молоді в умовах поєднання аудиторних і дистанційних форм взаємодії. Розглянуто фактори, які впливають на навчальну мотивацію у змішаному середовищі: індивідуально-психологічні, організаційно-педагогічні, цифрово-технологічні та соціально-комунікативні. Представлено систему практичних рекомендацій, що охоплює сучасні педагогічні стратегії, інтерактивні інструменти, прийоми цифрової педагогіки, методи підтримки внутрішньої мотивації, а також напрями розвитку мотиваційного середовища в закладах вищої освіти. Запропоновані рекомендації спрямовані на підвищення якості освітнього процесу, формування позитивного ставлення студентів до навчання та розвиток особистісної автономії здобувачів вищої освіти. Ключові слова: мотивація, змішане навчання, здобувачів вищої освіти, цифрова педагогіка, професійна підготовка, освітній процес.

Сучасна система вищої освіти переживає динамічні трансформації, зумовлені цифровізацією, глобалізаційними процесами, зростанням ролі автономного та індивідуалізованого навчання. Змішане навчання, що інтегрує традиційні аудиторні форми та дистанційні цифрові формати, стало одним з провідних освітніх трендів. Його ефективність значною мірою залежить від рівня навчальної мотивації здобувачів вищої освіти, адже мотиваційні механізми визначають якість навчальної діяльності, здатність до саморегуляції, наполегливість у досягненні цілей та готовність до професійного саморозвитку.

Попри очевидні переваги змішаного формату (гнучкість, персоналізація, доступ до широкого спектра цифрових ресурсів), існують значні ризики зниження мотивації студентів: перевантаження інформацією, недостатній рівень самодисципліни, труднощі в організації часу, дефіцит соціальної взаємодії, технічні бар'єри. У зв'язку з цим актуальним є пошук дієвих інструментів мотиваційної підтримки здобувачів освіти, адаптованих до умов змішаного середовища. Мотивація студентів у змішаному середовищі має складну структуру та формується під впливом низки внутрішніх і зовнішніх чинників. Як зазначає А. Маслоу, потреби людини ієрархічні, а потреба в самореалізації є провідним чинником у розвитку внутрішньої мотивації [23]. Д. Пінк підкреслює, що внутрішня мотивація базується на трьох складових: автономії, майстерності та цілеспрямованості [25]. У контексті вищої освіти ці принципи набувають особливої значущості, адже сучасний студент прагне більшої свободи у виборі способів навчання, можливості впливати на зміст освітнього процесу та реалізовувати власні професійні інтереси.

Змішаний формат створює принципово нові умови для формування мотиваційної сфери здобувачів освіти. Як відзначає О. Пехота, цифрові технології та варіативність освітніх моделей розширюють можливості для саморозвитку та самостійного опанування змісту дисципліни [8]. Утім, такі умови потребують педагогічної підтримки, чіткої організації та науково обґрунтованих методів мотиваційного впливу.

Метою дослідження є комплексний аналіз теоретичних підходів і розробка практичних рекомендацій щодо оптимізації мотивації здобувачів вищої освіти у контексті змішаного навчання.

Існуючі теоретичні підходи до мотивації демонструють її багатогранність, що призводить до відсутності єдиного підходу щодо визначення її складових, мотивів, які виступають як рушійна сила людської поведінки, а також детермінантів цього процесу. Одне з основних трактувань мотивації акцентує на її динамічному характері, що полягає в безперервному процесі вибору та ухвалення рішень на основі оцінки поведінкових варіантів, забезпечуючи таким чином цілеспрямованість, організованість і стабільність діяльності, спрямованої

на досягнення конкретної мети. Мотивація визначається як сукупність внутрішніх і зовнішніх чинників, що спонукають особистість до діяльності, визначають її спрямованість, інтенсивність та тривалість. Згідно з класичним підходом, внутрішня мотивація характеризує прагнення людини виконувати діяльність заради власного інтересу, задоволення та пізнавальної потреби [18; 2]. Зовнішня мотивація пов'язана з отриманням винагород, схвалення, статусних переваг або уникненням негативних наслідків [27]. Однак сучасні дослідження наголошують, що лінія між цими двома мотиваційними режимами значно складніша, адже зовнішні мотиви можуть інтерналізуватися та трансформуватися у стабільні внутрішні цінності.

У педагогічних енциклопедичних та термінологічних джерелах мотивація визначається як сукупність внутрішніх і зовнішніх чинників, що зумовлюють активність здобувача освіти, визначають спрямованість, інтенсивність та стійкість його навчальної діяльності. Означене поняття трактується як «система мотивів, що спонукають учня або студента до навчальної діяльності, визначають її цілі, засоби та способи реалізації» [1]. Педагогічна наука, на відміну від інших дисциплін, акцентує на освітньому змісті мотивації та її впливі на якість засвоєння знань, розвиток саморегуляції та формування професійної компетентності. У вищій школі мотивація набуває особливої складності, оскільки пов'язана з процесами професійної ідентичності, самоактуалізації та формування автономії студента. Однією з найбільш впливових є теорія самодетермінації, розроблена Е. Десі та Р. Раяном, яка визначає, що мотиваційна стійкість забезпечується задоволенням базових психологічних потреб: автономії, компетентності та соціальної пов'язаності [18]. Змішане навчання створює умови для задоволення цих потреб, але водночас накладає додаткові вимоги щодо організації педагогічного супроводу.

Теорія очікування-цінності В. Врума пояснює, що активність студента залежить від усвідомлення ним значущості завдання та віри у власну спроможність досягти результату [27]. Тому викладач має демонструвати практичну цінність змісту дисципліни, професійну релевантність навчальних завдань та забезпечувати доступні шляхи до успіху.

Українські дослідження (О. Савченко, В. Кремень, Л. Хомич) наголошують на важливості особистісно зорієнтованого підходу, який сприяє формуванню пізнавальної активності та стійкої навчальної мотивації. О. Савченко підкреслює, що формування позитивної внутрішньої мотивації можливе лише за умов гуманізації педагогічної взаємодії, підтримки суб'єктності студента та застосування методів, що стимулюють пізнавальну активність [11]. Авторка наголошує на необхідності індивідуалізації навчального процесу. М. Козак зазначає, що змішане навчання висуває нові вимоги до самомотивації студентів, оскільки частина роботи переноситься в онлайн-середовище. Ключовими чинниками мотивації стають: чітка структура завдань, доступність інструкцій, регулярний зворотний зв'язок, емоційна підтримка викладача [4, с. 108.]. Ці аспекти впливають як на зовнішню (через вимоги), так і на внутрішню мотивацію (через можливість самостійного планування навчання). І. Прокопенко досліджує важливість психолого-педагогічного супроводу студентів у процесі змішаного навчання. Автор стверджує, що наявність тьютора або наставника сприяє формуванню внутрішньої мотивації та допомагає студентам інтерналізувати зовнішні вимоги [9, с. 87.]. К. Рогова підкреслює значення емоційної залученості в освітньому процесі. Позитивні емоції, почуття успіху, підтримка з боку викладача і групи є потужними каталізаторами як зовнішньої, так і внутрішньої мотивації [10].

Змішане навчання поєднує синхронні (аудиторні) та асинхронні (дистанційні) методи взаємодії, забезпечує індивідуальний темп навчання, розширює можливості використання цифрових освітніх платформ. Особливістю змішаного формату є необхідність високого рівня саморегуляції, відповідальності та внутрішньої мотивації. Змішаний освітній процес поєднує переваги традиційного очного навчання та гнучкості онлайн-освіти, що впливає на мотиваційну сферу майбутніх фахівців. У працях Г. Гаррісона підкреслюється, що змішане навчання ефективне лише за умов високої соціальної присутності та якісного педагогічного супроводу [19]. М. Козак довів, що ключовими факторами мотивації у змішаному форматі є: чіткість завдань, прозорість критеріїв оцінювання, підтримка викладача та можливість індивідуальної взаємодії [4, с. 107].

До основних викликів у змішаному форматі на думку М. Коулмана, Б. Міллера належать:

- зниження концентрації під час роботи онлайн;
- формальна участь у навчальній діяльності;
- нерівномірний розподіл навчального навантаження;
- дефіцит емоційного контакту з викладачем;
- зміщення акценту з внутрішньої мотивації до зовнішньої (оцінки, дедлайни, обов'язкові завдання) [17; 24]. Ці чинники потребують розроблення педагогічних стратегій, які зміцнюють пізнавальний інтерес, підвищують суб'єктивне значення навчання та посилюють внутрішню мотивацію.

Серед основних факторів, що впливають на мотивацію здобувачів вищої освіти у змішаному середовищі науковці виокремлюють чималу низку різноманітних чинників. За С. Максименком, навчальна мотивація тісно

пов'язана з особливостями когнітивного розвитку, волі, уваги та емоційної регуляції [6]. До індивідуально-психологічних чинників відносять: особливості темпераменту, рівень самоорганізації, навички тайм-менеджменту, стиль навчання (візуальний, аудіальний, кінестетичний), рівень цифрової компетентності, досвід попереднього навчання. Студенти з високою внутрішньою мотивацією та добре розвиненими навичками саморегуляції демонструють кращі результати у змішаному форматі.

В. Лозова та Н. Ничкало наголошують, що мотивація студентів підвищується при наявності чітко структурованої навчальної програми, адаптованого темпу подачі інформації та зрозумілих критеріїв оцінювання [7; 5]. Т. Яценко підкреслює, що мотивація значною мірою залежить від якості взаємодії «викладач – студент – група» [14]. У змішаному форматі комунікація стає критично важливим чинником емоційного залучення. Відчуття приналежності до навчальної спільноти, можливість взаємодії з викладачем і групою, підтримка у складних ситуаціях, конструктивне освітнє середовище – вагомі фактори підтримки мотивації.

З огляду на зазначене вище, сучасні дослідження підтверджують, що якість цифрової інфраструктури визначає рівень задоволеності студентів навчальним процесом та їхню активність. Зокрема йдеться про якість доступу до інтернету, зручність використання платформи, можливість застосування інтерактивних ресурсів (віртуальні лабораторії, симулятори, хмарні документи), що визначають рівень залученості й успішності студентів. Відтак вважаємо за доцільне сформулювати певні практичні рекомендації щодо оптимізації мотивації здобувачів вищої освіти у змішаному навчанні, серед яких:

1. *Формування мотиваційно-орієнтованого освітнього середовища.* Одним із провідних чинників, що впливають на мотивацію студентів у змішаному форматі, є структурованість та передбачуваність освітнього середовища, яка безпосередньо впливає на рівень когнітивного навантаження. За даними Т. Крістенсен, чітка логіка подання навчального матеріалу та прозорі вимоги забезпечують студентам відчуття контролю й зменшують рівень навчальної тривоги [17]. Українська дослідниця С. Калашнікова підкреслює, що структуроване середовище змішаного курсу сприяє розвитку саморегуляції, індивідуальної відповідальності та вищої залученості сторін освітнього процесу [3]. З огляду на це доцільно:

- визначати чітку логіку проходження курсу (модулі, теми, підтемі);
- надавати покрокові інструкції до кожного онлайн-завдання;
- завчасно оприлюднювати критерії оцінювання;
- підтримувати постійний двосторонній зворотний зв'язок (коментарі, повідомлення, консультації);
- використовувати мікрокомунікації в чатах та LMS для оперативного супроводу.

2. *Застосування методів активного навчання.* Методи активного навчання є потужним інструментом підтримки внутрішньої мотивації, адже забезпечують залученість, взаємодію, рефлексію та застосування знань на практиці. Класичні праці Ч. Бонвелла та Дж. Айсона доводять, що активні методи сприяють глибшому розумінню матеріалу, підвищенню довготривалої пам'яті та зростанню інтересу до навчання [15]. У змішаному освітньому процесі ефективними залишаються:

- проблемно-орієнтоване навчання (PBL);
- кейс-метод;
- проєктна діяльність;
- командні онлайн-дослідження;
- дискусійні формати у Zoom, Teams або форумах Moodle.

3. *Використання цифрових інструментів для підвищення залученості.* Цифрові платформи та інтерактивні інструменти дають змогу посилити мотивацію завдяки візуалізації результатів, зворотному зв'язку та інтерактивності. Johnson та інші дослідники доводять, що використання EdTech-інструментів сприяє зростанню навчальної автономії та самоусвідомлення прогресу [22]. Варто застосовувати такі ефективні засоби:

- LMS (Moodle, Google Classroom);
- інтерактивні платформи (Mentimeter, Quizizz, Padlet, Jamboard);
- мікровідеолекції (3–7 хвилин) для підтримання уваги;
- елементи доповненої та віртуальної реальності (AR/VR) для професійно орієнтованих дисциплін.

Українські науковці М. Смульсон та О. Співаковський обґрунтовують, що цифрові інструменти підсилюють мотивацію до самостійного опанування знань та сприяють формуванню ключових цифрових компетентностей сучасного фахівця [12, с. 55; 13 с. 11].

4. *Розвиток емоційно-ціннісної сфери здобувачів освіти.* Мотивація навчання суттєво підсилюється, коли студент відчуває особистісну значущість матеріалу та емоційний зв'язок із навчальною інформацією. Це підтверджують як зарубіжні, так і українські дослідження, зокрема праці С. Рогової, яка підкреслює роль емоційної включеності у формуванні стійкої навчальної мотивації [10]. Практичними інструментами цього напряму видаються:

- демонстрація зв'язку між навчальними темами та професійною діяльністю;
- можливість вибору теми проєкту, ресурсів, інструментів презентації;
- ведення рефлексивних щоденників;
- застосування технік самооцінювання та самоаналізу;
- формування персональних освітніх траєкторій студентів.

Це сприяє розвитку внутрішньої мотивації, що ґрунтується на інтересах, цінностях та самозначущості діяльності.

5. *Використання регулярного формувального оцінювання.* Згідно з концепцією формувального оцінювання, запропонованою Дж. Гібсом та Д. Бруком, регулярний, конструктивний зворотний зв'язок допомагає студентам коригувати стратегії навчання, підсилює почуття компетентності та знижує рівень тривожності [20]. Варто використовувати такі ефективні інструменти формувального оцінювання:

- щотижневі короткі міні-тести;
- аудіо- та відеокоментарі викладача;
- індивідуальні консультації;
- діагностичні проміжні завдання;
- рубрики оцінювання зі зрозумілими критеріями.

Слід зауважити, що такі практики підтримують навчальну автономію, дають студенту можливість усвідомлювати прогрес і коригувати власні навчальні дії.

6. *Організація ефективної комунікації у змішаному форматі.* Відповідно до концепції «спільноти досвіду» (Community of Inquiry) Г. Гаррісона, соціальна присутність є ключовим чинником підтримання мотивації у змішаному навчанні [19]. Вона забезпечує відчуття належності, зменшує дистанцію між учасниками та формує довіру. Слід використовувати доцільні інструменти комунікації, серед яких:

- регулярні синхронні зустрічі з можливістю обговорення й рефлексії;
- форуми, групові чати, хмарні документи для колаборації;
- підтримка позитивної атмосфери взаємодії;
- модерація дискусій та сприяння студентській активності.

Водночас варто зазначити, що на рівні інституційної освітньої політики закладу вищої освіти процес оптимізації мотивації здобувачів вищої освіти у змішаному форматі має реалізовуватися системно й стратегічно. Сучасні дослідження в галузі педагогіки вищої школи (О. Спірін, С. Калашнікова, D. Garrison) підкреслюють, що індивідуальні педагогічні інструменти будуть ефективними лише тоді, коли їх підтримує інституційне середовище, орієнтоване на розвиток навчальної мотивації, автономії й професійної ідентичності студентів. Від так на рівні закладу вищої освіти процес оптимізації мотивації здобувачів вищої освіти у змішаному навчанні може реалізовуватися шляхом:

- розроблення мотиваційно-орієнтованих навчальних програм, що включають самоосвіту і саморозвиток (ефективні техніки самостійної роботи, постановка освітніх цілей, навички саморефлексії); цифрову грамотність (уміння працювати з LMS, інструментами онлайн-комунікації, цифровими ресурсами для проєктів); самоменеджмент і дисципліну навчальної праці (тайм-менеджмент, організація власної діяльності, профілактика прокрастинації);

- підвищення кваліфікації викладачів у напрямі цифрової педагогіки, змішаного навчання, коучингових і тьюторських стратегій;

- запровадження системи наставництва, що забезпечує підтримку студентів на різних етапах адаптації і може бути реалізована у формі тьюторського супроводу першокурсників, менторських програм за участю студентів старших курсів, індивідуальних консультацій щодо освітніх траєкторій, психолого-педагогічної підтримки (адаптація, подолання стресу, профілактика вигорання);

- створення освітнього простору, зручного для змішаної взаємодії: мультимедійні аудиторії, оснащені інтерактивними панелями, які дозволяють поєднувати синхронну та асинхронну взаємодію, цифрові лабораторії та коворкінги, що сприяють колаборативному навчанню, стабільну технічну підтримку студентів та викладачів, доступ до цифрових баз даних, електронних бібліотек, відкритих курсів;

- стимулювання академічної мобільності і залучення здобувачів освіти до наукових та професійних проєктів: участь у наукових гуртках, лабораторіях, кафедральних дослідницьких проєктах, участь у міжнародних програмах академічної мобільності (Erasmus+, Fulbright тощо), кооперацію з роботодавцями (практики, стажування, тренінги), залучення до професійних спільнот (конференції, воркшопи, хакатони).

Отже, питання оптимізації мотивації здобувачів вищої освіти у змішаному навчанні набуває все більшої значущості у сучасних закладах вищої освіти. Аналіз теоретичних підходів і практичних рекомендацій дозволяє

стверджувати, що мотивація у змішаному середовищі залежить від якості педагогічної взаємодії та рівня автономії студента. Внутрішня мотивація формується у разі, коли студент усвідомлює значущість навчання, бачить перспективи професійного росту, отримує позитивний досвід успіху та відчуває підтримку викладача. Оптимізація мотивації потребує комплексного підходу: педагогічного, технологічного, організаційного та психологічного. Змішане навчання відкриває широкі можливості для індивідуалізації та активізації студентів за умови правильного добору методів і ресурсів. Проведений аналіз засвідчив, що мотивування студентів у змішаному форматі потребує комплексного підходу, який має включати: чітку структуру та організацію освітнього курсу, активні та інтерактивні методи навчання, розвиток автономності та відповідальності здобувачів освіти, регулярне формувальне оцінювання, використання цифрових платформ, створення навчальної спільноти, емоційну підтримку та рефлексію, педагогічний коучинг та наставництво. Застосування окреслених рекомендацій сприятиме формуванню внутрішньої мотивації студентів, підвищенню якості освітнього процесу та розвитку професійної компетентності майбутніх фахівців.

1. Гончаренко С. Педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
2. Зварич І. Формування мотивації студентів в умовах змішаного навчання. *Педагогічний процес*, 2020, № 4, с. 71-78.
3. Калашнікова С. Моделі змішаного навчання у вищій освіті: методичні засади. Київ: ІВО НАПН України, 2020. 148 с.
4. Козак М. Мотиваційні чинники навчальної діяльності студентів у змішаному форматі. *Освітнологічний дискурс*, 2021, № 2, с. 101-110.
5. Лозова В. Теорія навчання. Харків: Основа, 2008. 368 с.
6. Максименко С. Загальна психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 592 с.
7. Ничкало Н. Професійна освіта у цифрову добу. Київ: Педагогічна думка, 2021. 210 с.
8. Пехота О. Освітні інновації у вищій школі. Київ: Академвидав, 2019. 256 с.
9. Прокопенко І. Психолого-педагогічний супровід здобувачів освіти у змішаному навчанні. *Педагогіка і психологія*, 2021, № 1, с. 82-91.
10. Рогова К. Емоційна залученість як чинник навчальної мотивації. *Наукові записки УДПУ*, 2019, № 3, с. 56-63.
11. Савченко О. Психолого-педагогічні основи формування мотивації учнів. Київ: Педагогічна думка, 2017. 192 с.
12. Смутьсон М. Цифрова компетентність як чинник формування навчальної мотивації. *Освітнологічний дискурс*, 2021, № 3, с. 51-59.
13. Співаковський О. Цифровізація освіти: виклики та перспективи. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2020, № 76 (2), с. 1-15.
14. Яценко Т. Психологія педагогічної взаємодії. Київ: Либідь, 2016. 320 с.
15. Bonwell C., & Eison J. Active Learning: Creating Excitement in the Classroom. ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1. Washington, DC: George Washington University, 1991. 121 p.
16. Coleman M. Online Education Motivation. Boston: Pearson, 2019. 214 p.
17. Christensen T. Enhancing Course Structure to Improve Student Motivation and Success. *Journal of Effective Teaching*, 2014, vol. 14(3), pp. 5-20.
18. Deci E., Ryan R. Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behavior. New York: Plenum, 2000. 441 p.
19. Garrison D. R. E-Learning in the 21st Century: A Framework for Research and Practice. 3rd ed. New York: Routledge, 2016. 209 p.
20. Gibbs G., & Brook D. Using Assessment to Support Student Learning. *Learning and Teaching in Higher Education*, 2015, no. 1, pp. 13-26.
21. Garrison D. R., & Vaughan N. Blended Learning in Higher Education: Framework, Principles, and Guidelines. San Francisco: Jossey-Bass, 2008. 245 p.
22. Johnson L., Becker S., Cummins M. Technology Outlook for Higher Education. NMC Horizon Report. Austin: NMC, 2020. 52 p.
23. Maslow A. Motivation and Personality. New York: Harper & Row, 1954. 336 p.
24. Miller B. Digital Learning Motivation Barriers. London: Routledge, 2018. 198 p.
25. Pink, D. Drive: The Surprising Truth about What Motivates Us. New York: Riverhead Books, 2009. 272 p.
26. Christensen, T. Enhancing Course Structure to Improve Student Motivation and Success. *Journal of Effective Teaching*, 2014, vol. 14(3), pp. 5-20.
27. Vroom V. H. Work and Motivation. New York: Wiley, 1964. 331 p.

DOI: 10.61718/mon202512.01

УДК 725.54.57

Мороз Данило-Остап
Національний університет «Львівська політехніка»
Кашуба Оксана Мирославівна
Доктор філософії в галузі архітектури та містобудування, доцент
ORCID: 0000-0003-1181-5320
Національний університет «Львівська політехніка»
Інститут архітектури та дизайну

1.2. Особливості формування архітектури реабілітаційних центрів з використанням анімалотерапії

У статті проаналізовано мало використовувані методи психологічної реабілітації – анімалотерапія: каністерапія (використання домашніх собак), кішок (фелінотерапія), іпотерапії (використання коней), дельфінотерапії та апітерапії. Більшу увагу звернено на формування архітектурного простору необхідного для реабілітації за допомогою коней. Виведено можливі моделі реабілітаційних центрів, де поєднуються простори реабілітації та простори утримання коней. Ключові слова: реабілітація, архітектурний простір для іпотерапії.

Постановка проблеми. У контексті сучасних соціальних викликів, зокрема психологічних травм та ментальних розладів, спричинених зокрема воєнними діями, критично важливим стає дослідження архітектурних рішень, що сприяють відновленню та зміцненню. Сучасні методи реабілітації включають фізичну, медичну, психологічну, соціальну та професійну реабілітацію, використовуючи комплексні підходи, такі як кінезіотерапія,